

Vinko
Möderndorfer

Triptih o ubijanju

Ljubljana, julij, avgust, 1989.

PRVO UBIJANJE

Štefan je vedno bral samo Črno kroniko.

Drugi njegovi prijatelji so brali šport, pa politiko, pa male oglase. On pa samo Črno kroniko. Takoj po šihu je v kiosku na vogalu kupil dnevni list, ki ga je potem v Bufetu pri Marički prav počasi prelistal.

V zadnjih desetih dneh je bilo dvaindvajset samomorov, o ti hudič ti!

Potem sta s Korlom spila še vsak po tri travarice in prešaltala na pivo. Štefan je pil samo laško in prav fino se mu je zdelo, da je Marička, tolsta lastnica Bifeta pri Marički, prav zanj naročala vsak teden po nekaj gajb laškega pira. To mu je bila nekakšna boniteta, prednost pred prijateljem Korlom, ki je pil karkoli. Okoli pol petih je šel Štefan domov. Bil je točen kot ura. Tudi če bi bil na mrtvo pijan, vedno se je domov odmajal ob pol petih.

Imel je ženo in majhnega otroka.

Ti boga, majhnega. Čisto majhnega otroka! Dojenčka. Fanta. Dedca. Takšnega bodočega fukača! O ti boga krasnega!

Stanoval je v stari, rdeči hiši. Hiši, ki jo je baje, še pred vojno, za svoje delavce zgradil zafukan izkoriščevalski kapitalist. Še pred tremi leti bi bil vzel Štefan zgornji stavek popolnoma resno in samoumevno, danes pa je stavek zvenel zajebantsko, ironično... Štefan je nanj pomislil in stisnil zobe. Izpljunil ga je kot grenek in masten pljunek prav na prag svojega doma. Izkoriščevalski kapitalist je zgradil takle rdeč blok za svoje puvarje! Pizda materna izkoriščevalska!

Kdo spet?!

je rekla žena in se ozrla nanj prek ramena. Ravnokar je v krop vrgla špagete.

Vsi, ki izkoriščajo delavca!

Pijanca, ne pa delavca!

Drži gobec...

Ostalega ni izrekel. Prav nobenega smisla ne bi imelo. Preveč je bil zmatran in preveč ježen.

Tudi ona ni nadaljevala. Vse mu je že povedala. In danes je bila še kar zadovoljna, ni bil preveč pijan, in to je bilo dobro, zelo dobro...

O ti kurček tatov!

se je sklonil nad stajico in požgečkal dečka pod brado.

O ti jebaček mali!

Potem je prinesla kosilo. Špageti s paradižnikovo mezgo.

Stara ne bo jedla?

Kaj vem, pejt pa jo poklič.

Z njima je stanovala njegova mama. Stara je bila. Po ves dan je samo poležavala. Včasih jo je Marta prosila, da malo popazi na malega. Potem je lahko odšla po opravkih. Na socialno pa na Zavod za službe, kot je Zavodu za zaposlovanje rekla Marta. Ko se je čez nekaj ur vrnila, se je mali drl kot jesihar. Že v haustorju ga je slišala, drl se je čisto do podstrešja. Sosea je stala na pragu v rdeči kurbirski kombineži in se prav zajebantsko smejala. Takoj za njenim hrbtom je stal kosmat dedec. Marta je videla veliko dlakavo roko, ki je prav nedolžno gnetla sosedine joške.

Pa ne met otrok, če vas pol boli kurac zanje!

Ti se pa ne kurbej tolk, da se ti ne bo pizda znucala!

In je zaloputnila vrata.

Kaj se dereš, pankrt nesrečn!

Mali je bil posran in poscan. Drek mu je pri vratu lezel iz plenice. Imel je čisto mrzlo ritko. Ubogi kurček!

Pa kaj je, mama, zakaj ga niste preoblekli?!

Nisem mogla, sem bila tako utrujena.

Ne morem vsega sama, lahko bi mi pomagali!

Mama je ležala na boku, obrnjena k steni.

Kaj vas ni nič motlo, ko se je mali tako drl.

Samo dvignila je roko in čisto rahlo, Marta bi rekla, da kakor brez prave volje, zamahnila, češ: saj je vseeno...

No, poklič ta staro! Špageti bodo mrzli, mrzli pa niso dobri.

Štefan se odmaje k steni. Jo poruka, ta staro, jo potrese...

Ej, mama, dej, špageti niso dobri, če so mrzli.

Potem se vrne.

Nič, noče, spi.

Potem jesta. Molčita, Štefan razmišlja, misli se vrtijo, prekopicajo se, kobalijo, vlečejo se mu po glavi kot tile zafukani in nagnusni špageti.

Potem ima nenadoma vsega dost. Fukne krožnik ob steno. Špageti zdrsijo ob njej. Marta niti ne trzne. Nadeva si še eno zajemalko.

Prekleta pizda frdamana...!

Se zažene, potem obstane, ne ve naprej, zakaj, pravzaprav zakaj je to storil. Gleda špagete, ki zdrsnejo na linolej.

Žejen sem, reče in zaloputne vrata za sabo. Potem še sliši, nekje za sabo, nekje na vrhu stopnic: marš, svinja pijana, in Martin jok, takšen hlipajoč, ki mu gre najbolj na živce, in potem še nekaj kot jok otroka, njegovega dedca, fukača krasnega!

Zaprejo se vrata za njim. Cesta. Rahlo škreblljanje dežja. Kam zdaj?

Nazaj, nazaj k Marički.

Lovil je pot med dežnimi kapljami. Stekel prek ceste pod napušč. Bom počakal, da se zlije, je mislil in zakopal roke globoko v žep. Na drugi strani ceste je bila cerkev. Vrata odprta. Velika in težka vrata, kot luknja na drugo stran.

Pogledal je pod nebo.

Še vedno prekleti kurčev dež. Marička bo zaprla,
mu pogled zdrsi do ure na zvoniku. Sedem.

Hvala bogu, še je čas.

Vrata so odprta. Vrata vabijo.

Pozabil je že, kako diši, ko stopiš v notranjost. Po kadilu, po prijetni
vlagi, po svečah...

V cerkvi ni bil že... počakaj, najbrž bo deset, ne, več, petnajst let. Ja,
točno, petnajst...

Steče čez cesto, na pragu obstoji. Stare tercijalke vstopijo. Gledajo ga,
druga drugi nekaj namigne, govorijo o njem, preplete babe zarukane. Stisne
se še bolj k steni. Dež pojenjuje, se mu zdi.

Boste vstopili?

Mlad duhovnik, okrogla očala, kot tisti pesnik s slike. Zelo stare slike.

Ne vem, mogoče...

Vstopite. Božji hram je tudi za vas...

Gregorčič, natančen Gregorčič!

Vsak hip se bo začela maša. Vstopite, dobrodošli ste...

Drek!

Se odžene čez cesto proti bifeju.

Drek, jaz pa dobrodošel. Pijanec zafukan, in to bom tudi ostal. Odrine
vrata. Pri šanku je Korl. Korl se mu zareži, ko ga vidi.

Sem vedu, da se boš ti tut vrnil.

Me je stara razjezila.

Zakaj?

Štefan pomisli. Vidi krožnik, kako se raztrešči, vidi špagete, ki polzijo
ob steni, in njo, Marto, ki si mirno nadevlje še eno zajemalko. Sliši otroka,
tega kurčka krasnega, kako zajoka, vidi svojo mater, obrnjeno k steni, njo,
ki že deset let samo poležava, ki že deset let samo tarna. Vse to vidi in sliši,
odvrta se mu v glavi, potem odgovori:

Kaj vem, sem že pozabil...

Korl naroči travarico in pivo. Pijeta. Bolščita drug mimo drugega.
Govorita nedokončane stavke, na pol izgovorjene besede. Potem so samo
še nasmehi, samo še slike zob, ki se režijo iz ust. Samo še zvok, ki beži od
telesa. Glasovi nekakšnih popevk, ki padajo iz radia in jih Korl neumno
ponavlja, menja melodijo, preobrača besede, knedlja z njimi in jih vpleta
v radijska poročila ob devetih.

Nenadoma plane glas, Štefan ga lovi, obrača se za njim. Zdi se mu, da
glasovi plavajo okrog kot dim. Šefica bifeja pri Marički, debela Marička,
nekaj kriči. Krili z rokami in ju rine proti izhodu. Jima je že stokrat
povedala. Pobira črepinje. Kdo bo to plačal? Naj se pobereta. Pijanca. Jutri
mata šiht, če še ne vesta. Naj zgineta k svojim babam.

Nenadoma sta na cesti.

Kaj se je zgodilo?

Fuknil si kozarec ob steno, Štef! Zakaj to delaš, Štef?!

Res, jaz, ne...

Štefan se ne spominja. Trenutek pozabe je bil, Korl!

Korl je že na drugi strani ceste. Prepeva si eno iz radia. Štefan pa je tu, naslonjen na steno. Popolnoma trezen. Nenadoma ne čuti nobene pijanosti več. Kot da bi jo slekel kot plašč in jo odložil na obešalnik v bifeju.

Popolnoma je zbran. Čudno?!

Misli so čiste in jasne, korak natančen.

Stopa proti domu.

Pri cerkvi pogleda v nebo. Nobenega dežja, Bog, niti kaplje! Stopi do cerkvenih vrat. Poskuša jih odriniti. Zaprta so. Konec.

Stoji tam še nekaj trenutkov. Jasno je. Sveže. Dež je opral umazanijo, osvežil zrak. Štefan ve, točno ve... Obrne se, pred njim velika in železna vrata...

Koliko je človek lahko Bog?

Stavek zadoni. Odrta se iz ust. Kot da ga ni izrekel on, pač pa nekdo drug, nekdo popolnoma drug. Nekdo, ki ni Štefan, Štefan samo obupno ponavlja nekakšen izzven.

Štefan potrka.

Nikoli si ni tako strašno želel, da bi mu odpri.

Trkanje doni. Odmeva v notranjosti cerkve.

Štefan trka.

Trkal bo do jutra, trkal bo, dokler mu ne bodo odpri! Trkal bo, dokler ne bo umrl, trkal bo kar naprej... Zdaj ima vprašanje, zdaj ima trenutek spoznanja in noče ga izgubiti...

Zbudil ga je mraz.

Za trenutek ni vedel, kje je. Potem je zagledal križ in Kristusa, kako boljši vanj iz nasprotne strani.

Bil je stisnjen v kot ob cerkvenih vratih. Zeblo ga je v rit in noge. Šele v domačem haustoru si je malo opomogel.

Marta se je prebudila.

Veš, koliko je ura?

Ni odgovoril. Na hitro se je slekel in zlezel k njej. Joj si mrzel!

Pogrej me, prosim!

Tam se grej, kjer si bil celo noč!

Se obrne od njega. On molči, potem poskuša še enkrat. Poskuša se priplaziti k njej. Stisniti svoj trebuh ob njen hrbet, preplesti svoje mrzle noge z njenimi gorkimi. Poskuša nasloniti svoj premražen obraz na njen vrat. V tisto gnezdo med njeno ramo in licem.

Nehaj, prasec. Sem ti že stokrat rekla, da ti ne bom dala, če boš pijan. Gnusiš se mi, prekleta pijandura!

Ga odrine in se še bolj zavije v odejo, kot da bi se hotela iz vseh strani zaščititi pred njim.

Nisem pijan!

Plaho in komaj slišno odgovori.

Samo tako zelo me zebe. Tu noter me zebe!

Pokaže na prsi. Roka obvisi, nihče je ne vidi. Samo zdrsrne nazaj v naročje.

Potem je tišina.

Štefan sedi na robu postelje in gleda v temo. Premika se zrak okoli njega. Premika ga tiho dihanje ljudi. Njegov otrok, ta krasni kurček tatov, spi in komaj slišno, vsake toliko časa, zajamra v snu. Sanja zizo, pomisli Štefan. Zdaj se nasmehne. Otrok, ki sanja zizo. Poskuša si predstavljati Mirino zizo v otrokovih sanjah.

Potem Mira. Diha hitro, sunkovito. Mudi se ji, kmalu bo jutro. Morala bo preobleči otroka, pripraviti zajtrk, oprati perilo, morala se bo prebiti do konca meseca. Zavezati zadnji dan s prvim.

Katerega smo, pomisli Štefan. Šele dvaindvajsetega, daleč je še do prvega... In koliko je zapil danes... Ne more se spomniti. Zatava k suk-njiču, ki visi na žeblju ob vratih. Brska, išče, sam drobiž, niti za pivo ni več... In dvaindvajsetega smo šele... Dvaindvajseti, številka dvaindvaj-set?! Kje sem jo že videl, od kod jo poznam, razmišlja Štefan. Dva-in-dvaj-set! Dve dvojki, število, kje, kako, zakaj?

Potem prisluhne dihanju, ki prihaja iz kota. To je njegova mati. Diha komaj slišno, diha plitko, kot da jo je strah, da ne bi zmotila. Točno, ona ima denar, ona bo dala, končno ima penzijo. Delala je petintrideset let v Tekstilni, ona ima denar...

Navadil se je teme. Zdaj razločno vidi, vidi kot podnevi. Ljudje, ki leže v sobi. Telesa, ki dihajajo. Nič več, kot samo telesa. Življenja pred jutrom, pred velikim in nepredvidljivim jutrom.

Koliko je človek lahko Bog?!

Vprašanje brez odgovora. Jalovo bitje pred velikimi vrati teme. Kakšne čudne misli, kot v kakšni knjigi. Na pragu jutra, na pragu novega dne, njegov sin, ta kurček tatov, fukaček krasni, meso njegovega mesa, njegovo nadaljevanje, ista barva las, nos, oči, usta, isti korak, morda ista hiša, v kateri bo živel, ista tovarna, isti bife, isto kurčevo in zafukano življenje! Prekleti kurac od življenja, ta strašna nemoč in ta groza pred vsakim jutrom posebej.

Tišina.

Dihanje matere, ki odhaja. Stokanje dojenčka, ki je prišel. Njegova velika, kot svet ogromna ziza, ki jo sanja. Žena, ki se ji mudi, in on, ki je žejen. Žejen na smrt.

Odide k umivalniku. Odpre pipo. Voda teče. Njegov obraz v temi zrcala nasproti. Obraz kot senca.

Odpre šlic. Potegne si ga ven in ščije. Ščije v umivalnik in se gleda. Sam sebe v obraz, medtem ko voda, ta odpadna voda telesa, odteka, odteka, odteka...

Zdaj se spomni: dva-in-dvaj-set! Črna kronika. Dvaindvajset v zadnjih desetih dneh. Ko tako ščije, se spomni. Dvaindvajset samomorov. Groza!

Potem se odžejja. V kuhinji odpre omaro. Seže na zgornjo polico. Vzame sekiro. Se vrne v sobo. Sede poleg Mire, gleda jo, kako spi. Spi trdno, niti ne trepne, tako spokojno spi, kot da sanja.

Čisto narahlo jo poskuša spraviti na hrbet. Z nežnim gibom jo počasi prevale z boka na hrbet. Mira malce zajamra, on otrpne, takoj dvigne roko

z njenega ramena. Mira zajamra in se potem sama prevali na hrbet. Njena usta rahlo priprta, rahlo kot v nežnem poljubu.

Štefan še malo čaka, potem se spravi na posteljo. Spravi se na kolena, tako da Mira zdaj leži med njegovimi nogami. On kleči nad njo. Čisto rahlo jo ima ujeta med svojimi koleni, tako rahlo, da se je niti ne dotika; če bi pokrčil kolena, bi se ji usedel naravnost na trebuh, zato kleči vzravnano, ne bi jo rad prebudil, naj spi, utrujena je!

Potem dvigne sekiro visoko v zrak. Drži jo v silovitem zamahu, drži jo visoko nad glavo. Zadeti mora, med njene oči, mora!

Potem hrskne.

Sekira prekolje glavo kot gnilo lubenico.

Štefan je bil presenečen, ni pričakoval, da bo tako lahko. Brez krika, samo pridušen hrsk, kri se počasi, kot temno in staro strojno olje, razleze po blazini. Štefan je čutil, kako se je Magdino telo med njegovimi koleni silovito napelo in kako je potem napetost popuščala, dokler se ni popolnoma umirila.

Pustil je sekiro tam. V glavi. Leseni ročaj je štrlel v temo kot nekakšen klicaj, kot krik, ki se je izkričal, še preden je prišel do grla.

Stopil je do stajice. Otrok je ravnokar zajokal. To pravzaprav ni bil jok, bil je kratek jamr, trenutek nelagodja, otrokov občutek, da je nekaj na hitro izginilo iz njegovih sanj.

Zadušil ga je z blazinico. Poveznil mu jo je čez glavico in jo z vso silo, dolgo časa tiščal na njej.

Kako malo je treba, da končaš življenje, je razmišljal, ko je pod svojo dlanko čutil okroglo in drobno glavo svojega sina, svojega krasnega sina!

Obdukcija je kasneje pokazala, da je svojemu sinu pravzaprav glavo zdrobil. Njegov dojenec ni umrl zaradi zadušitve, pač pa zaradi zmečkanin ter zaradi poškodb možganov.

Seveda Štefan tega tisto noč ni vedel. Prepričan je bil, da jemlje življenje brez bolečin.

Potem je sedel na posteljo. Zakopal je obraz med dlani in dolgo molčal. Ni bil nesrečen, ni mu bilo žal, bil je samo neskončno utrujen, tako utrujen, kot da bi ravnokar prešafal dve toni premoga.

Vzeti življenje nase, kakšna muka! Bog je izmučen od neprestanega življenja drugih!

Misli so mu begale. Ustavljale so se, se preobračale in zadevale ob zaprta vrata. Nikogar ni bilo na drugi strani, samo Štefan, popolnoma sam in strašno utrujen.

Kaj si naredil?

Bila je mama. Sedela je na postelji in ga opazovala.

Zakaj si to naredil, sin?

Pogledal jo je in njuni pogledi so se srečali nekje v temi.

Oni so vse to naredili meni, mama!

Potem je legel na posteljo in zaprl oči. Nekakšna moč je bila v njem, nekakšen odgovor.

V trenutku je zaspal.
Trdno in globoko.

* * *

DRUGO UBIJANJE

Vsaj dvakrat na teden je obiskala teto Jožo.

Z avtobusom številka pet se je peljala do končne postaje, potem pa peš čez polje, pet minut hitre hoje in že je pred njo stalo staro pročelje, razjedeno od časa in pozabe. Zakaj v tej hiši, malo ven iz mesta, so živeli pozabljeni ljudje.

Mnogo bolj preprosto bi tem ljudem rekli: starci; veliki hiši z velikim pročeljem pa: dom ostarelih.

In v to hišo je vsak teden, vsaj dvakrat, zahajala Simona. Teta Joža pravzaprav ni bila njena prava teta, tako ji je samo rekla, bila je popolnoma tuja ženska, ki jo je Simona nekoč srečala v parku. Od tistega srečanja jo je Simona neprestano obiskovala. Namreč: teta Joža in Simona sta imeli nekaj skupnega, obe sta bili sami, popolnoma sami.

Simona je hodila v tovarno, kjer je delala ob velikem stroju, ki je požiral dolge raznobavne nitke in potem bruhal blago.

Še ena posebnost je: Simona je gledala na svet s pravljničnimi očmi. Vse stvari je razumela kot nekakšne osebe v nekakšni veliki in pravljnični zgodbi. Zanj predilni stroj ni bil predilni stroj, temveč nekakšen zmaj, ki žre belo mehkovino in potem bruha svilene niti.

Zaradi tega so jo vsi zafrkavali. V tovarni, kjer je delala, so jo imeli za malo prismuknjeno, in potem, ko je v tovarniškem glasilu TEKSTILNI DELAVEC, objavila svojo pesem, so sploh vsi vedeli, da je malo čudna. Spremenilo se je samo to, da je niso več dražili in zajebantsko žvižgali za njo, pričeli so se ji umikati z nekakšnim spoštovanjem.

Imela pa je fanta.

Delal je v skladišču in bil je strašno mozoljast. Simone njegovi gnojni in vsepovsod razraščeni mozolji niso motili, zanj so bile to samo drobne pike ljubezni.

Fanta to njeno čudno govorjenje ni motilo. Važno mu je bilo predvsem to, da jo ima, kadar jo hoče, in da mu Simona, vsaj kar se seksa tiče, nikoli ne postavlja nobenih obvezujočih pogojev.

Prišel je k njej, kadar je hotel. Potrkal je na okno njene male podnajemniške sobice, ona mu je odprla in ne da bi bil izgubljal mnogo besed. Že je bil na njej. Na začetku mu je bilo čudno njeno neprestano čebljanje, potem pa se je navadil, kot se človek navadi na hrup vlaka, če po naključju živi ob železniški progi. Opravljal je svojo potešitev, gnetel je njeno lepo in gladko telo, ki se mu je nastavljalo in odpiralo od vseh strani, in sploh ni poslušal, kaj je Simona med tem govorila. Kajti, govorila je neprestano.

Govorila je o čudnih svetovih, o pravljničnih pokrajinah, ki so se prepletale z njenimi vzdih, o srebrnem dežju in zlatem soncu, govorila in stokala

je o svetlobi, o zraku, ki je moder in ga lahko hkrati režeš z nožem in piješ v kristalnih kozarcih. Medtem ko se je fant vsajal v njeno rožno meso, je ona klicala angele, srebrno sive postave z velikimi zlatimi krili. Z vsakim sunkom, v njeno vedno bolj vznemirjeno telo, je priplavalo na površje morje pravljinih prikazni, ki so napolnile prostor njene male podnajemniške sobice v starem delu mesta.

In čisto na koncu, ko se ji je utrnilo, ko je zaigrala medenica v orgastičnem ugodju, je Simona klicala Boga!

Njena slast je bila otroška prošnja Bogu, njeno čisto in naivno oboževanje pravljič je bila samo velika molitev in iskanje ljubezni. Božje ljubezni.

Ljubezni, ki nima nikogar razen sebe in svojega čudnega, malce norega sveta. Ljubezni, ki ima samo to telo, ki se tako rado odpira za slast, za kratke trenutke pozabe med enim in drugim popolnoma izgubljenim dnevom.

Simona si je tako ustvarila nekakšen lastni azil. Nekakšen svet, kjer se ni moglo zgoditi nič hudega. Popolnoma nič.

Edina stvarnost, ki se jo je Simona hotela zavedati, je bila teta Joža ter njeno čakanje na smrt v Domu za ostarele. Teta Joža je bila vedno bolj priklenjena na posteljo. Iz dneva v dan ji je bolj in bolj odpovedovalo telo. Simona jo je obiskovala redno. Samo s teto Jožo se je pogovarjala resno in brez pravljič. Ob teti Joži je bila Simona drug človek. Gledala je starkino onemoglo telo, njene rane na hrbtu, spremljala je starkina tavanja, ko se je sredi misli izgubila nekje v kvadratu okna in tako odsotno molčala nekaj trenutkov, da jo je morala Simona vedno potresti, predramiti, jo iztrgati od nekod. Včasih je teti Joži pomagala na noge. Držala jo je pod pazduho in jo peljala na kratek sprehod. Sprehod od okna pa do umivalnika ob vratih. Ves svet, ki se je tako strašno zožil, svet, ki se še kar oži, dokler ne bo zlezal v starkino telo in tam do konca obmiroval. To bo smrt, razmišlja Simona, smrt, ko se tvoj svet tako skrči, da ostaneš samo še telo, samo še gib roke proti kvadratu okna, samo še glava, ki omahne na blazini.

Tistega večera se je Simona ljubila najbolj noro. Izmišljala si je pravljico za pravljico. Kričala je in tulila od trenutnega ugodja, kajti vedela je, da mine, da nič ne ostane v telesu, razen spomina na svet, ki je bil nekoč prostran in nedosegljiv. Govorila je veliko in zmedeno, risala je podobe na strop svoje sobe, z nohti je grebla po fantovem hrbtu in besede so se prekopicovale iz njenih ust.

Čisto na koncu je poklicala Boga.

Jokala je, ko je govorila njegovo ime. Vroče solze so kapljale na fantovo roko in še potem, ko je fant stal ob vratih, je jokala. Kar lilo je z oči, bila je drobna, vroča lužica solz na blazini.

Ti si potpuno luda!

Ji je rekel.

Verovatno neču nikad više da dođem!

Zaloputnil je vrata. In res, ni ga bilo več. Če jo je v tovarni po naključju srečal, se je obrnil stran. Njegovi kolegi pa so se skrivnostno muzali, ko je šla mimo.

To je ona, koja zove anđele, je li?

In smeh ter vzdihovanje in zavijanje z očmi.

O anđele moj, sad ču, da svršim, jaooooo...!

Takoj ko se je obrnila, da bi jih pogledala v oči, so utihnili in se pričeli obnašati, kot da ni bilo nič. Ko pa je nadaljevala svojo pot, so se spet oglasili za njenim hrbtom. Vzdihovanje in klicanje angelov jo je spremljalo, dokler ni zapustila skladišča.

Vedela je, da jim je vse povedal. Vedela je, da jo je izdal. Delal se je norca iz nje. Zdaj je čisto zares končano. Tudi ona ga noče več videti. Tako je sklenila.

Simona pravzaprav ni bila religiozna. Mislim, da ni znala prav nobene molitve, razen seveda tistih, ki si jih je sama zmišljevala v obliki pravljic. Enostavno, čutila je, da mora biti kje nekakšen smisel nečesa. Čutila je, kot otrok, da najbrž obstaja nekakšen drugačen svet. Svet, kjer je vse mogoče, kjer kraljuje domišljija, kjer prijetnega ni nikoli konec in kjer ni Smrti in kjer ni samote.

Simona je bila nekakšna Deklica z vžigalicami. Ta pravljica ji je najbolj ostala v spominu. Bila je tako resnična in hkrati tako pravljicična. Bila je tako žalostna, pa vendar je imela nekakšno srečno nadaljevanje. S Smrtjo je prišla pravljica in svet se je nadaljeval, prav tako resničen, samo bolj topel, manj sam in strašno strašno neskončen.

Ko se je Simona nekega jutra prebudila, je bilo nenadoma vse drugače. Nekakšen nerazložljiv občutek jo je prijetno tiščal v životu. Občutek, da ni sama v svetu, da se jo je nenadoma nekaj dotaknilo, in da jo drži od znotraj in silovito. Zbudila se je in vse je bilo drugače. Bila je srečna kar tako, brez vzroka, kot da je prestopila nekam čez in drugam. Ko je popoldne odšla k teti Joži na obisk, je bila vsa prežarjena, vsa od nekakšne svetlobe, ki jo je od znotraj žgala.

Teta Joža je bila zelo slaba. Prvi hip je ni prepoznala, potem pa se ji je obraz razlezel v mehak nasmeh.

Samo, da si prišla!

je dahnila.

Sem mislila, da te ne bo, da boš prepozna.

Saj so obiski do sedmih, zdaj pa je šele pet!

Teta je samo zamahnila z roko.

Povej mi kaj!

Nimam kaj, danes sem vsa kot popek, kot cvet, ki se bo razpočil, razumeš, se mi zdi, da bom kar odplavala, da bom enostavno postala nekaj drugega...

Teta Joža se je samo čudno nasmehnila. Kdo ve, morda je razumela Simonino čudno in pravljicično blebetanje, ali pa se je spet za trenutek izgubila v svoji topi in neprestani bolečini umiranja. Prišla je medicinska sestra, teti Joži je zapičila iglo v žilo in čez nekaj časa so se Jožine oči spet zbistrile. Pogledala je Simono naravnost v oči. Simona se bo še dolgo

spominjala tega pogleda. Bil je poln nekakšnega žara in moči. Bil je jasen in prodoren pogled človeka, ki hoče, da bi ga na vsak način razumeli, da ga ne bi nikoli pozabili.

Veš kaj...

je rekla in Simono še kar gledala v oči.

Najbolj mi je žal, da nisem nikoli življenju pokazala zob. Vedno sem samo pristajala nanj. Tudi zdaj, hudiča, tudi zdaj...

Obrnila se je k oknu, kot da ponavlja svojo zadnjo misel. Hudiča, tudi zdaj, hudiča...

Zdaj bo zaspala, pridite jutri.

Sestra pospremi Simono do vrat. Samo še pogled: kvadrat neba in teta Joža, ki se izgublja v njem.

Naslednji tedni so bili za Simono zelo razburljivi. Neverjetne stvari so se ji dogajale. Stvari so ji padale iz rok, bila je tako zmedeno srečna, in to brez pravega razloga. Skoraj brez pravega razloga.

Vsaka najmanjša malenkost jo je razveselila, vsaki še tako neumni šali se je smejala v nedogled. Vsi ljudje so se ji zdeli srečni. Med malico v tovarni je dolgo nepremično strmela predse in se čisto rahlo nasmihala. Pestovala je svojo nerazložljivo srečo.

Že prej je bila čudna, zdaj pa se ji je popolnoma utrvalo!

so si prišepetavale njene sodelavke.

Kaj je s tabo, se slabo počutiš?...

Ne, ne, nič mi ni, samo tako sem srečna...

Pojdi k zdravniku, če ti ni dobro!

Simona pa ni šla k zdravniku. Zakaj le, bila je tako srečna in tako dobro se je počutila. In to čisto brez razloga... Vendar, razlog je obstajal. Globoko v njej se je vkoreninil in se razraščal kot cvet.

Nekega jutra ji je priteklo mleko.

Drobna mlečna kapljica na vrhu njene dojke.

Noseči ste, še imate čas. Kako se boste odločili?

Prosim?

No, glede otroka! Ga boste obdržali.

Seveda.

In je zaprla vrata za sabo.

Takoj je odšla k teti Joži. Teta Joža je pa odhajala. Sicer je bila še tam, na postelji poleg okna, samo da se je zdaj svet tete Jože že zelo zožil. Nikogar ni več videla. In ko ji je Simona povedala veselo novico, je samo zaprla oči. Simona je bila prepričana, da zaradi nenadne sreče. Bolniška sestra, ki je stala zraven, pa je samo zapičila iglo v starkino žilo.

Bolečine so včasih strašne. Bolje je tako.

In igla je zacingljala v kovinski ledvički. Za hip je zadišalo po alkoholu.

To so bili srečni dnevi. Simona je hotela tega otroka. Njeno življenje

bo tako imelo svoj smisel. Pričela se je pripravljati nanj, ki bo stopil v njeno življenje.

Ni je skrbelo, kaj bo rekel otrokov oče, sprva mu sploh ni hotela povedati, potem pa se je le odločila, mora mu povedati, to je končno njena dolžnost.

Poiskala ga je.

Prebledel je. Da to gotovo ni njegov otrok, je rekel, da on že ve, kako je z njo, da je najbrž vsakemu dala, ko je tako nora, je rekel, in da on že ne bo najebal zaradi ene takšne popolnoma nore ženske, in potem je še rekel, da kaj misli zdaj, in da ji lahko pomaga, da ena, ki jo pozna, da je v bolnici v službi, in da lahko zrihta . . .

Ne bom splavila. Imela bom tega otroka.

mu je odgovorila.

Nikar se ne boj, ne bom ti delala težav. Povedala sem ti samo zato, ker si ti njegov oče.

Potem je odšla. Sklenila je, da ga ne bo nikoli več videla, da ne bo nikoli nič hotela od njega. Bil je samo posrednik, je mislila, samo posrednik med Njim in mojo samoto.

Spet je odšla k teti Joži.

Teta Joža je bila zdaj v drugem prostoru. Priključena na vsemogoče cevke in aparate. Sploh se ni več zavedala, samo dihala je še, dihala z muko. Prsni koš se je dvigal in spuščal, kot da dviguje neskončno težo nad sabo.

Nikakor ne more umreti.

je rekla medicinska sestra.

Tako se muči, da bi se še Hudiču zasmilila.

Zasluzila bi si Smrt. Dovolj je trpela.

Simona je sedla na stol poleg postelje. V sobi je bila tišina. Samo enakomerno hropenje tete Jože je kot bitje čudnega, hropečega srca sekalo in motilo to strašno praznino bolniške sobe.

Simona je vedela, da je to Smrt. Da se je vgnezdila nekje v teti Joži in da zdaj tam čaka. Čutila jo je. Bila je tako blizu, kot sta bila blizu njen trebuh in otrok, ki se bo rodil. Smrt in življenje. Ta prastara zgodba, sporočilo vseh pravljic, večno ponavljajoča se in patetična misel. Nekakšna opera življenja. Nekdo, ki odhaja, ki bo vsak hip vstopil. Simona je poznala to zgodbo, večkrat jo je že slišala, kadar je bila sama, si jo je pripovedovala. Besede so se same nizale v prekrasne metafore o življenju in Smrti . . .

Toda zdaj je bilo vse drugače.

Čutila je drobno in živo kepo v sebi, kako se je razcvetala, kako je postajala vedno večja in večja. Če je zaprla oči, si je zlahka predstavljala to novo in krasno, predvsem pa tako zelo njeno življenje. Imelo je prste in drobna stopala, imelo je usta, nos, oči . . . Bilo je krasno, porajajoče se življenje.

Zraven pa Smrt. Vonj in dah Smrti.

Zdaj je Simona prvič začutila Smrt. Njen sladek vonj, njeno težko, pa

vendar žlahtno vonjavo. Začutila je odhajanje tete Jože kot nekakšno prisotnost, kot da je v sobi še nekdo.

Sklonila se je nad Jožinim obrazom, z levico pa si je nehote in skoraj refleksno objela trebuh, kot bi hotela otroka zaščititi pred nekom.

Sklonila se je čisto blizu.

Teta Joža je dišala po Smrti.

Njena koža, njeno meso, ona vsa...

Bil je težak in slahek vonj. Plaval je tik nad Jožinim telesom. Bil je vonj, ki ga Simona ni poznala. Nekakšen sestavljen vonj. Sestavljen iz popolnoma nenavadnih kombinacij. Vonj nekakšnega prostora, nekakšnega železa, ki leži v tistem prostoru. Vonj luga in vonj vrtnice, vonj urina in vonj ljubezenskega znoja, vonj razpadanja in vonj lilije, vonj krvi in vonj beline... Bil je oster in nežen, okrogel in špičast, vonj, ki gladi in prodira, ki ljubi in zavrača... Popolnoma moški vonj, vonj moškega spola, njegovih kontrastnih kombinacij. Vonj moškega.

Smrt je bila moški.

Spomnila se je, da v pravljičah severnih narodov vedno nastopa Smrt kot moški. Nikoli ni pomislila na to, toda zdaj ji je bilo nenadoma jasno. Življenje, ki ga daješ in jemlješ. Seme, ki ga vsadiš in izpraskaš. Pravljič ni več, samo resničnost je, in pa Smrt.

Spomnila se je, kaj ji je starka rekla, ko je bila še pred kratkim pri njej. Rekla ji je: Najbolj mi je žal, da nikoli nisem življenju pokazala zob. Vedno sem samo pristajala nanj.

Simona se je plaho dotaknila starkinega telesa. Starka je bila hladna. Prste na roki je imela kot ledene sveče. Tudi koža je bila drugačna. Gladka in voščena. Simona se je približala starkinim ustnicam. Čutila je, kako je starka z vso silo in z velikim naporom potegnila zrak vase in kako ga je potem spet iztisnila iz pljuč. Gola mehanika. Farsa življenja. Dokaz, da življenje kljub vsemu nekako obstaja. Življenje kot popolnoma mehanično dihanje.

Zdaj vem...

je Simona šepnila starki.

Zdaj vem, kaj si hotela povedati...

Spet dvigovanje in spuščanje prsnega koša.

Razumem... hvala ti.

Potem je šla. Ni obstala na vratih in ni še enkrat pogledala tete Jože. Samo zaprla je vrata za sabo.

Naslednji dan je šla k zdravnici.

Odločila sem se. Splavila bom.

Premislite še enkrat... Samo pomislite, kakšen bi bil ta otrok, ki ga boste zdaj zavrgli, kakšen bi bil čez eno leto... Si lahko predstavljate enoletnega malčka... še je čas... premislite!

Pravljičice.

Prosim?

Zdravnica ne razume.

Pravljičice.

Ponovi Simona.

Prišla je na vrsto. Nekakšen tekoči trak. Tri mizice, trije zdravniki. Med mizami zavese. Ženske prihajajo in legajo na mize. Zavese se zagri-njajo. Ženske se ne vidijo, samo slišijo se... Tudi Simona. Pride na vrsto. Na sosednji mizi že leži neko dekle. Dolgi in gladki lasje. Anestezija že deluje. Dekle spi. Simona jo gleda. Dekletove noge narazen. Vse belo. Zdravnik prinese stroj. Kovina, bleščeča kovina. Nekakšen kompresor. Simono poležejo. Še išče s pogledom dekle na sosednji mizi. Sestra zagrne plastično zaveso. Ničesar ne boste čutili, vse bo v redu, pomirite se, hitro bo. Ji zabode iglo v roko. Štejte, prosim. Ena, dve... Simona išče dekle na sosednji mizi. Vidi sence na zavesi. Vidi senco moža, ki se sklanja med dekletove noge... Tri, štiri... pet... Sliši vakuum, strašen zaug, kot bi rekli v tovarni, kot ogromen sesalec, izsesa gmoto sluzi in krvi... šest... Oči se zapirajo... še sliši sesanje, kovinski žvenket, pojavi se vonj... tisti... Osem... Praznjenje, klokotanje kloake, voda, ki jo nekdo potegne. Hitro, šumeče, v vrtincu...

Končano je. Ničesar niste čutili, ničesar ne veste, ničesar niste storili, pozabljeno je, oproščeno, zdravi ste...

Zbudila se je v bolniški sobi. Bilo je svetlo, bilo je svetlo v pikah. Drugače pa... pravzaprav nobene spremembe, nobene praznine v životu, čisto preprosto, kot da nikoli ni bilo... Morda samo pajčevina v ustih, težka glava kot po slabem vinu. Anestezija pač. Mine. Vse mine.

Simona se dvigne v postelji.

Zdrava sem, grem domov, hočem...

Kri priteče. Utrga se. Topla in široka kri. Mlaz med njenimi nogami. Nikoli konca. Razleze se po rjuhah, odpre se, kri, kot široka in topla dlan, kri, kot glava otroka, kri.

Simona je tako ležala v bolnici še nekaj dni. Potem se je vrnila v svojo malo sobico. V tovarni je zaprosila, da so jo premestili v tovarniško menzo. Tam je delila hrano. Postala je tiha in molčeča. Nič več blebetanja, nič več dolgih stavkov, samo še stvarnost, preprosta in pusta. Nobenih pravljič več. Simona je postala druga. Popolnoma druga. Nenadoma je dobila veliko prijateljev, vsi so se strinjali, da je zdaj z njo res vse v redu. Kakšna fejest punca si postala, so rekali, ko so se prerivali v dolgi vrsti pred pultom, kjer je delila porcije s toplim obrokom. Ona pa se je samo nasmehnila. Kratko je razpotegnila ustnice in v nasmehu so se zasvetili zobje.

TRETJE UBIJANJE

Zbudil se je vedno pred petelini. Nekakšna ura je bila v njem, nekakšen dogovor s samim seboj. Tudi če je bil pijan, se je prebudil, vselej do minute natančno.

S prvim svitom je odprl oči, potem se je prevalil na bok in poiskal ženo. Dregnil je ob njo in si poiskal prostor med njenimi stegni. Ona se ni nikoli prebudila. V snu je zajamrala, nikoli ni točno vedel, ali od ugodja ali zaradi sitnobe, in mirno spala naprej. Ta položaj, ležeč na boku in od strani, mu je bil najbolj všeč. Bil je najbolj komod. Ležiš na boku in migaš, in sploh ne porabiš mnogo energije. Pa še žena je obrnjena proč in ni ti treba gledati njenega obraza in poljubljati njenih tolstih ustnic.

Pravzaprav lahko njen obraz zamenjaš z drugim. V domišljiji lahko tako, v tistih kratkih minutah, zamenjaš obraze vseh žensk v vasi. Res, razkošno!

Potem je vstal in odšel na stranišče.

Hiša je spala in tudi zunaj je bilo spokojno tiho. Mrak se je že svetlil in tudi petelinu bodo kmalu zakikirikali dan.

Zakuril je šporget. Pristavil kavo. Oblekel se je. Nataknil škornje, zapel telovnik in se ogrnil v zeleno lovsko uniformo, kajti bil je lovec. Najbolj čistan in tudi najbolj bogat lovec v vasi. Biti lovec mu je pomenilo ne samo hobi, to je bil njegov način življenja, njegova filozofija, njegova slast in strast. In tudi tisti jutranji seks, ki ga je počel z ženo, s katero je čez dan komaj spregovoril, ni bil zgolj naključje. To je bilo lovčevu vznemirjenju, strast in slast pred lovom, nekakšna sprostitev napetosti, izlitje, ki bo umirilo lovčevu roko, da bo mirneje našla cilj in zanesljiveje poslala Smrt vanj.

Stal je na pragu svoje pravkar dograjene hiše. Dvorišče je bilo tiho in mračno. Tista jutranja svetloba, ki riše dolge in mlečne sence, je pršela od vsepovsod. Bil je tisti trenutek, ko se noč bori z jutrom za prevlado. Tisti čarni trenutek, ko je mogoče prav vse, celo duhovi.

Stal je tam, razkoračen, kot mora biti razkoračen gospodar nad svojim posestvom, in čakal, da zapoje prvi petelin. Na hrbtu je imel puško. Krasno dvocevko, porisano in zelo dragoceno. Pravzaprav je to bila, samo ena od mnogih pušk, ki jih je imel varno zaklenjene v stekleni omari. Na svojo zbirko orožja je bil resnično ponosen in vsakomur, ki je le hotel, je bil pripravljen na dolgo in široko razlagati o zgodovini vsake puške posebej. Govorili so, da je njegova zbirka lovskega orožja vredna celo premoženje, toliko kot ves grunt z vsemi gospodarskimi poslopji vred.

Bil pa je znan še po nečem. Nikoli ni ubijal kar tako, iz lovskega ugodja ali iz športa. Ustrelil je samo bolno žival, pa še te raje ne. Bil pa je zraven pri vseh lovih in pri vseh svojih lovskih kolegih je veljal za izkušnega in sposobnega lovca, ki ima res visoko lovsko moralo.

Velik del svojih njiv je imel posejanih s koruzo in pšenico, ki jo je pozimi s traktorjem vozil globoko v gozd, kjer so lovci imeli krmišča za srne. Res je skrbel za svoj lovski rajon in pri tem je užival veliko spoštovanja svojih lovskih kolegov.

Zapel je prvi petelin.

In on jo je mahnil v gozd. Puška ga je ob vsakem koraku prav prijetno in rahlo trepljala po hrbtu.

Globoko v gozdu, kjer se pot neha, so se mu pridružili še trije lovci.

Nič niso spregovorili, samo rahlo so si pokimali v pozdrav, potem pa so drug za drugim krenili navkreber.

Oglasili so se ptiči. Utrnila se je zavesa raznolikih ptičjih glasov. In ko so prišli na rob gozdne jase, kjer so imeli postavljene svoje opazovalnice, je bil že skoraj dan.

Pozni smo...

je zašepetal eden izmed njih.

Nič hudega, bomo pa samo opazovali. Ni lepšega kot opazovati življenje v gozdu.

Vsi so samo nemo in spoštljivo prikimali. Spet je spregovoril globoko misel o lovski etiki. Polegli so. Puške so položili predse in tako, prek puškine cevi, opazovali gozdno jaso.

Bila je velika in spokojna tišina. Rosa se je lesketala, prvi jutranji žarki so se prebijali skoz krošnje dreves. Vse je bilo kot v gledališču, poslikano na velike kulise, tako spreminjajoče se, kot da bi kdo neprestano in neopazno premikal poslikana platna pred njimi. Bilo je ravno prav čarobno, ravno prav kičasto in idilično, natančno tako kot v lovskih priročnikih, natančno tako kot to znajo narediti v gledališču in operi, bilo je skoraj neresnično, in lovcem so od te idilične lepote privrele solze na oči.

In zdaj se je pojavila srna. Na robu jase je obstala. Čvrsta in dolgonoga se je ozirala naokrog. Lovci so se še bolj stisnili k tlom, priželi so se k zemlji, njihovi boki so se vkopali, njihove roke so stisnile puške še bolj k licu, cevi so se še bolj naravnale v smeri gozdne lepote.

Potem je srna zakoračila na jaso.

In za njo še ena in še ena. Vse so bile krasne. Mulile so travo, sklanjale so se druga k drugi in njihova krasna telesa so se gibala z eleganco, z nekakšnim ženskim ponosom, z nekakšno prečudovito napetostjo, ki vabi in draži, ki podžiga do norosti.

Bile so ženske.

Dišale so samice, nastavljale so se, svoja prožna telesa so obračale, se sklanjale, se odpirale proti lovcem, ki so vse bolj stiskali svoje puške in se s svojimi boki še močnejše prižemali k vlažni materi zemlji.

Potem so se vračali v dolino.

Potem so si privoščili cigareto.

Pogovor je stekel kot nekakšno olajšanje.

– Bilo je prekrasno.

Samo še odstreliti bi bilo treba.

– Samo to je še manjkalo, res, ja...

To bi bilo potem popolno...

– Popolno in prekrasno.

Kakšna slast, ki nam jo ponuja narava.

– In meso teh krasnih živali...

Pa še sezona je...

– Resnično, prekrasno, strel v tišini, eleganten šus med oči, kakšna popolnost!

Besede so tekle in se izmenjavale, govorili so velike in prazne besede, prikrivali so svoje prave misli s splošnimi lovskimi frazami o lepota narave in o humanosti odstrela. Samo on je molčal. In ko so prišli že čisto do vasi, so se vsi obrnili k njemu, pričakovali so misel. On je malo pomolčal, potem pa je rekel:

– Meni odstrel nič ne pomeni!

Nihče mu ni odgovoril, samo spoštljivo so ga poslušali, vedeli so, da še ni povedal vsega.

– Ni lepšega kot opazovati. Ležiš nekje v zavetju, nihče te ne vidi, ti pa vidiš in imaš moč. Opazuješ, lahko se odločiš, srna se ne more, popolnoma je v tvojih rokah. Niti ne ve, da jo imaš, da razpolagaš z njenim življenjem. Tako vsakdanje in popolnoma brez moči prežvekuje, ti pa jo imaš na muhi in lahko počneš z njenim življenjem, kar te je volja. Lahko jo zadeneš, lahko jo pustiš, karkoli hočeš, ti izbiraš, tvoja je izbira, ti si tisti hip njena usoda, nekakšen mali Bog, ki drži v rokah Življenje in Smrt. In to je tisto, tisti veličasten občutek, ki ga neprestano iščem. Biti Bog vsaj nekaj trenutkov, razumete!

Prikimali so.

Niso razumeli, samo spoštovali so ga še bolj.

Resničen, pravi in human lovec, ljubitelj narave, on, da, on!

Razšli so se. Vsak na svoj dom.

Vsi so poznali vse njegove puške, vsa njegova dragocena orožarna je bila na razpolago vsakomur, vsak si jo je lahko ogledal in jo občudoval. Vendar, obstajala je puška, ki je ni pokazal nikomur, prav nihče je ni nikoli videl.

Imel jo je skrito na podstrešju. V izdolbenem tramu je imel skrivališče zanjo. Bila je krasna in zelo dragocena puška. Prinesel jo je čez mejo, po kosih jo je sestavljal, bila je res vrhunski izdelek in prav nihče ni vedel zanjo.

Najboljše, kar je bilo na puški, pa je bil daljnogled, ki je bil skoraj tako dolg kot puška sama. Vrhunski izdelek. Z njim si lahko odstrelil muho s kozarca, in to v vrtu gostilne v sosednji vasi. Puška je bila precizna in skoraj neslišna. Če je veter pihal v nasprotno smer, strela sploh niso slišali, posebno pa ne tam, kamor je priletela krogla. Že zaradi puškinega izrednega strelnega dometa ne.

In to puško je čuval bolj od svojega življenja.

Ko so vsi spali, se je splazil k njej in jo dolgo v noč držal v svojem naročju, pogovarjal se je z njo, jo sestavljal in razstavljaj, hotel je vsak njen del popolnoma čutiti pod svojimi prsti, hotel se je zlit z njo, jo imeti za svojo, kajti imel je velike načrte.

Večkrat se je usedel v avto, prejšnjo noč je v prtljažnik položil svojo puško, in se brez cilja vozil po deželi. To je rad počel ob nedeljah, takrat je vse mirno in tiho. Ljudje dopoldneve preživljajo doma, pripravljajo nedeljsko kosilo, po deželi plavata spokojnost in tisti znani krščanski mir gospo-

dovega dne. In takrat se je On s svojo puško v prtljažniku prevažal po dolinah in hribih, kot nedolžni, nedeljski, izletniški samotar.

In tudi tisto nedeljo je bilo tako.

Usedel se je v avto in se odpeljal.

Sonce je pripekalo, na cestah je bilo zato še manj vozil, posebno še na makadamski cesti, po kateri se je vzpenjal na vrh hriba, kjer je bil čudovit razgled po sosednji dolini.

Nikjer ni bilo nikogar, poletna vročina je ljudi pozaprila v njihove domove, še ptice so prenehale s petjem. Opoldanska vročina je nekako mirovala, samo tik nad prašno cesto se je nedeljskemu izletniku zdelo, da zrak trepetaja, da cesta, kakor da bi vrela.

Izstopil je iz avtomobila. Odprl je prtljažnik, previdno se je ozrl okrog sebe, in ko je bil prepričan, da ni nikogar, je iz avta potegnil dolg zavitek, zraven pa še košaro ter kockasto deko, obvezni rekvizit nedeljskih izletnikov. Potem se je nameril proti gozdu. Kar precej časa je hodil po gozdni senci, dokler ni prišel na sam rob gozda. Pod njim se je odpirala dolina. Na dnu doline je tekla bela in prašna podeželska cesta. Pravzaprav cestica, nekakšna vijugasta cestica, ki so jo uporabljali predvsem kmetje te idilične doline.

Razgrnil je kockasto deko in se ulegel nanjo. Zraven je položil košaro z nedeljsko malico. Tako zleknen na robu gozda, neviden očem ljudi, zakamufliran kot profesionalni lovec, ki oprezuje za divjadjo, je potegnil iz košare sendvič z domačo klobaso ter daljnogled. Premeril je dolino pod sabo.

Zelena dolina z obdelanimi polji. Na levi strani je bila gruča hiš s cerkvico v sredini, na skrajnem desnem robu doline so se bleščale strehe sosednje vasi, ki se je razprostirala takoj za ovinkom. Čisto na obronkih doline so se svetile bele hiše, sodobne kmetije, ravno prav oddaljene druga od druge, vsaka je imela ograjen vrt in snažno gospodarsko poslopje ob sebi. Lesketale so se v tej idilični in mirni nedelji. Vseposvoda je bila tista značilna nedeljska tišina, ljudje so najbrž sedeli za mizo, pomolili k Bogu, se mu zahvalili za hrano, ki jo bodo užili, ali pa so ravnokar vstajali od mize in gospodar se je zleknil na kavč v dnevni sobi, gospodinja pa je pravkar splaknila krožnike. Takšen idiličen in nič hudega sluteč mir je preplaval dolinico. Nikjer ni bilo žive duše, samo hiše so nemo čepele po obronkih.

Pojedel je sendvič do konca. Pazljivo zbral drobtinice in jih zavil v prtiček. Potem je odvil puško, pritrdil daljnogled, ulegel se je na trebuh, rahlo pokrčil levo nogo in pričel skozi puškino oko opazovati dolinico.

Zbral si je srednji del dolinice. To je tam, kjer stoji velika in stara lipa, zraven nje je nekakšno grmičevje, ki se počasi niža in izgublja na travniku.

Izostril je oko.

Videl je drevo, videl je njegove veje, videl je kamen ob poti. Videl čisto od blizu. Tako blizu, pa vendar tako daleč.

Izostril je še bolj.

Pojavil se je križ in sredi križa krog. Krog in križ sta stala na deblu,

potem sta se počasi premaknila do kamna in potem spet do vej. Križ in krog, sredi pa pika, točka, žarišče očesa, prst na sprožilu, čakanje na cilj.

V vasi takoj za hribom se je učitelj spravljaj na kolo. Imel je slabo srce in nikakor ne bi smel na pot, še posebej ne v tej vročini. Toda zmenjen je bil z župnikom, da si pride sposoditi najnovejše knjige, ki jih je dobila župnijska knjižnica. In tako je zdaj kolesaril skozi dolinico. Sonce je pripekalo in žgalo učitelja naravnost v teme. Učitelj je pomislil na svoje glicerine tablete, ki jih je vedno nosil sabo, zdaj pa jih je pozabil v kopalnici, mislil se je že vrniti, potem pa je samo zamahnil z roko in še močnejše zagonil po prašni podeželski cesti.

Pri drevesu se bosta srečala.

Oko, križ in krožec ter učiteljevo bolno srce.

Dvignil je puško, ko je opazil kolesarja, ki se je kot malo večja pika približeval samotni lipi na sredini doline. Pogledal je okrog. Nikjer žive duše, samo kolesar, ki se približuje. Potem je pritisnil lice k puški. Srce mu je pričelo divjati. Topla in prijetna vznemirjenost je preplavila njegove ude. V želodcu jo je čutil, nekakšno slast moči, ki mora iz njega ven, ki si mora najti svoj nepredvidljivi cilj in se sprožiti vanj.

– Tako se najbrž počuti Bog!

je pomislil in pokrtil križ in krožec z učiteljevim telesom.

Počilo je, kot bi kdo odprl šampanjec.

Učitelj je padel in negiben obležal.

Odložil je puško in dvignil pogled po dolini. Nič se ni zganilo, niti zrak ni zatrepetal. Še vedno je nad dolino plavala tista idilična in tako tipična nedeljska spokojnost. Tam ob drevesu pa je ležal učitelj. Zadnje kolo njegovega bicikla se je še vedno vrtelo. Učitelj je ležal na boku, še vedno je imel noge na pedalih, še vedno je jezdil kolo. Iz njegovih prsi pa je diskretno tekla kri.

In šele čez dobro uro bo kmet, ki se bo pripeljal mimo s traktorjem, in ki bo dvignil učitelja, misleč, da se ga je učitelj samo tako nalezal, šele takrat bo kmet opazil lužico krvi pod učiteljevim telesom in ne bo vedel, kako naj si to razlaga.

In učitelj, ki se je, nič hudega sluteč, pripeljal mimo edinega drevesa v dolini in se mu je v hipu zameglil svet, strela seveda ni slišal. Samo pomislil je, misel je bila kratka, na svoje bolno srce in na tablete glicerina, ki jih je pozabil doma v kopalnici. Potem ga je zagnila tema. Morda se je nekje v globini učiteljevih možganov še utrnila misel o Usodi, o Življenju in o Bogu, ki se vsemogočen in nepredvidljiv igra z nami. Kdo ve?

Na vrhu hriba, ki je obdajal dolino, pa je naš lovec pazljivo pospravil puško, popil pol steklenice piva, jo pazljivo zamašil in jo pospravil v košaro, zložil kockasto deko, se dvignil in se razkoračil nad dolino, objel jo je s pogledom, od leve proti desni in od desne proti levi. Videl je delo svojih

rok in bil je zadovoljen. Občutek moči ga je popolnoma prevzel. Bil je miren, ko se je spuščal k avtomobilu in potem do glavne ceste. Prižgal je radio in poiskal svojo najljubšo postajo.

Vso pot do doma je brundal osladno popevčico, ki se mu je usedla v ušesa. Tik pred svojo domačo vasjo, ko bi moral zaviti z glavne ceste, se je pred njegov avto postavil traktor, ki je hotel prav tako zaviti na stransko cesto. Brez pomislekov in s pesmijo na ustih ga je prehitel in se zaletel v nasproti drveči tovornjak, ki ga je vozil neki Nemec na dolgi poti iz Irana.

Zgodilo se je bliskovito, hitrejšje od misli. Počilo je in zmečkalo v istem hipu. Dve dolgi uri so rezali pločevino, da bi iz gmote železja iztrgali lovčev truplo. Mladi Nemec, voznik tovornjaka je sedel ob cestnem kamnu. Zakopal je glavo v dlani in jokal. Jokal nad življenjem, ki ga je tako kruto določilo, da je postal nekakšen sodnik in rabelj Usode, in da je vzel življenje popolnoma neznanemu človeku.

O amor é uma companhia

Meta
Kušar

1.
Zaznaš lesk, ki drsi z duše.
Kadar drsi. Je to usoda?
Živci trpijo pod težo argumentov.
Res nisi trgal dragocenega tkiva
dušne sreče? Prosim,
malo več Življenja!
O, še so stvari, ki drhtijo.

2.
Znova in znova je dan več kot čas.